

ALİ COŞKUN

Türkiye-Avrasya ülkeleri arasındaki ekonomik ilişkiler her geçen gün artıyor

Günümüzde dünya yeniden yapılanıyor

Bilindiği üzere, tüm dünyada hızlı bir değişim ve dönüşüm süreci yaşanmaktadır. Bu dönüşümün merkezinde ise özellikle dünya ticareti ve uluslararası sermaye için çok önemli fırsatların oluşturulduğu küreselleşme süreci bulunmaktadır.

Dünyanın yeniden yapılandığı bu süreçte, siyasi ve ideolojik dengeler yerine, özellikle ekonomik-teknolojik ve bölgesel güç odaklı yeni dengeler oluşmakta ve ekonomik sınırlar ortadan kalkarak rekabet ön plana çıkmaktadır.

Uluslararası ticaretin serbestleştirilmesi yolunda önemli adımların atıldığı günümüzde, rekabette geri kalmamanın yolu ise hiç şüphesiz güçlü bir ekonomik yapıya sahip olmaktan geçmektedir.

Dünyadaki gelişmeleri yakından takip eden ülkemiz, ekonomik ve siyasi alanda sağladığı başarılarla yabancı yatırımcılar için cazibe merkezi oldu

Yaşanan tüm bu gelişmelerin bilincinde olan ülkemiz, yaklaşık dört yıllık süreçte; siyasette, dış politikada ve ekonomide çok farklı bir değişim ve dönüşüm sürecine girmiştir.

Her şeyden önce, temel piyasalar rekabete açılarak; düzenlenmesi ve denetimi özerk bir yapıya kavuşturulmuş, özel sektörün ekonomideki rolü güçlendirilmiştir.

Böylece, Türkiye ekonomisinin son dönemdeki makroekonomik göstergeleri son derece olumlu bir tablo çizmeye başlamıştır. Bu olumlu tablo dünya ülkelerince de dikkatle takip edilmektedir.

Yatırım ortamının iyileştirilmesine yönelik alınan tedbirler ve gerek siyasi gerekse ekonomik alanda sağlanan istikrar sayesinde; ülkemiz, yabancı yatırımlar açısından son derece cazip bir ülke konumuna gelmiştir.

Nitekim, 1993-2002 yılları arasında, her yıl ortalama 1,1 milyar ABD Doları olarak gerçekleşen doğrudan yabancı sermaye yatırımları; 2005 yılında bir önceki yıla göre üç buçuk kat artış göstererek 9,7 milyar dolarlık seviyeye ulaşmıştır. 2006 yılında ise bu rakamın daha da artmasını ve 15-17 milyar dolar civarında bir doğrudan yabancı sermaye girişinin gerçekleşmesini bekliyoruz.

Dolayısıyla ülkemiz, uluslararası yatırımcılar nezdinde artık sadece ekonomik potansiyeli yüksek bir ülke değil, geleceğine güven duyulan ve dünya ekonomisinde rekabet edebilmek için yatırım yapılması gereken bir çekim merkezi konumundadır.

Ekonomik açıdan halen ilk 20 ülke arasında yer alan Türkiye; 2013 yılına kadar dünyanın ilk 10 büyük ekonomisi arasına girmeyi hedeflemekte olup, bu konuda mevcut potansiyele ve kararlılığa sahiptir.

Küreselleşme sürecinde bölgesel ekonomik güç olmanın önemi büyük

Aynı bölgede yer alan ve aynı hedeflere yönelmiş olan ülkeler arasında işbirliği ve huzur ortamı ne kadar etkin olursa, o kadar büyük bir ekonomik güç oluşturulabilmektedir. Bugün sahip olduğu enerji kaynaklarıyla ve ulaşım, enerji koridoru niteliğindeki coğrafyasıyla tüm dünyanın ilgisini çeken Avrasya, küresel enerji jeopolitiğinde stratejik özelliğe sahiptir.

Dolayısıyla ekonomik bir güç olarak, küreselleşme sürecinde aktif bir rol alacaktır. Bu coğrafyada planlarımızı daha uzun vadeli yaparak kalıcı istikrar ve güvenliğin sağlanması ile bölgenin ekonomik kaynakları verimli bir şekilde değerlendirilerek, bölge halklarının refahına dönüştürülmesi amaçlanmalıdır.

Türkiye, Orta Asya bölgesinde kalıcı istikrar ve güvenliğin sağlanmasının bölgenin ekonomik kaynaklarının; verimli bir şekilde değerlendirilerek, toplumsal refaha dönüştürülmesiyle mümkün olacağının bilinciyle, bu coğrafyadaki işbirliği potansiyelini ortaya çıkaracak bir yaklaşım benimsemektedir.

Uluslararası stratejik boyutunun yanı sıra, komşu Kafkasya bölgesindeki istikrar ve refah, Türkiye'nin kendi güvenliği ve istikrarı bakımından da önemlidir. Kafkasya, Türkiye'nin Orta Asya'ya açılan doğal kapısı konumundadır. Türkiye'nin, ayrıca, Kafkasya bölgesindeki halklarla siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel bağları vardır.

Aynı şekilde, Orta Asya cumhuriyetleri bağımsızlıklarını kazandıktan sonra dış dünyaya Türkiye üzerinden açılma imkanı bulmuşlar, Türkiye bir bakıma bu ülkeler için bir pencere olmuş, dünya ile bütünleşmeleri sürecinde de onların önemli bir ortağı haline gelmiştir.

Bu çerçevede, Orta Asya cumhuriyetlerinin Birleşmiş Milletler gibi uluslararası ve Avrupa Güvenlik İşbirliği Teşkilatı, Ekonomik İşbirliği Teşkilatı gibi bölgesel örgütlere üye olmalarında Türkiye her türlü yardımda bulunmuştur. Önümüzdeki dönemde, bu platformların etkinliğinden faydalanmanın, bölgede yaşayan herkes için muazzam faydalar sağlayacağına inanıyorum.

Türkiye-Avrasya dış ticaret hacmi her geçen gün artıyor

1992 yılından bu yana gerçekleştirilen üst düzey ziyaretler ve imzalanan 500 civarında ikili ve çok taraflı anlaşma, ilişkilerin pekiştirilmesinde önemli katkıda bulunmuştur.

Tüm bu gelişmelerin sonucunda, 1992 yılında 2 milyar doların altında olan Türkiye-Avrasya dış ticaret hacmi, 2005 yılı sonunda 22 milyar dolara yaklaşmış, bu geniş coğrafyanın dört bir yanında inşa edilmiş otel, hastane, iş merkezi, yol, köprü gibi birçok prestij projesi Türk müteahhitleri tarafından gerçekleştirilmiştir. 2005 yılı sonu itibariyle müteahhitlerimizin üstlendiği projelerin toplam değeri 35 milyar dolara ulaşmıştır.

Yatırımlara baktığımızda ise, tekstil-konfeksiyon, gıda, turizm, iletişim, mağazacılık, eğitim, inşaat malzemeleri, mobilya, bankacılık, elektronik gibi pek çok sektörde toplam değeri sekiz milyar doların üzerinde yatırım gerçekleştirilmiş; iş adamlarımız, bulundukları ülkelerde katma değer üreterek, istihdam sağlayarak, vergi ödeyerek katkıda bulunmuşlardır.

Ayrıca kültür, bilim ve eğitim gibi alanlar da ikili ilişkilerin gelişen diğer boyutlarını teşkil etmektedir. Daha da önemlisi, Avrasya ülkeleri işadamları bugün artık yatırım yapmak için Türkiye'ye gelmeye başlamışlardır.

Tüm bu gelişmeler, ikili işbirliğinden çok boyutlu ortaklıklara geçişi hedefleyen stratejimizin, somut projeler esasında uygulamaya konulmasına imkan sağlayacak altyapının, çok büyük ölçüde tamamlandığını göstermektedir.

Öte yandan, Avrasya bölgesinin ve Karadeniz havzasının iki önemli ülkesi olan Türkiye ve Rusya arasındaki ilişkiler son dönemde her alanda bir atılım içine girmiştir. Türkiye ve Rusya arasında sağlam ve kalıcı bir işbirliği, dünya ve bölge barış istikrar ve refahının önemli bir unsurunu teşkil etmektedir.

Diğer taraftan Türkiye, Rusya ile son dönemde ivme ve süreklilik kazanan üst düzey siyasi diyalog, gerekli mesajların zamanında ve doğru verilmesini sağlamak suretiyle yapıcı bir rol oynamakta, ayrıca ilişkilerin muhtelif alanlarında da olumlu somut adımların atılmasına yardımcı olmaktadır.

Avrasya ülkelerinin bölgesel konumu karşılıklı işbirliğini zorunlu kılıyor

Avrasya ülkeleri olarak, coğrafi konumumuz, komşuluk ilişkilerimiz, ortak tarihimiz ve kültürümüz, içinde bulunduğumuz bölgenin de gelişmesi ve kalkınması hedefine yönelik ortak beklentilerimiz, işbirliğini kaçınılmaz kılmaktadır.

Bu yüzyılın en önemli projelerinden biri olan Bakü-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı Projesi, ülkelerimizce ortaklaşa, inanç ve kararlılıkla sürdürülen çabalar sonucunda tamamlanmıştır.

Türkiye, güneyinde ve doğusunda enerji üreten ve gelişmekte olan ülkelerle batısındaki enerji tüketen gelişmiş ülkeler arasında bir geçiş ülkesidir. Türkiye'nin bu alandaki belirleyeceği strateji; hem bölgedeki ülkelerin ekonomik bağımsızlığını güçlendirecek hem de batı ülkeleri için enerji kaynaklarında çeşitliliği sağlayacaktır.

Bu gerçekten hareketle Türkiye'nin Avrasya ülkelerine yönelik olarak geliştirdiği ticari ve ekonomik işbirliği stratejisi, sahip olunan kaynakların ortak fayda temelinde kullanılacağı politikaların oluşturulması, üretim-paylaşım stratejileri geliştirilerek rekabet ortamından, çok boyutlu işbirliği temelinde ortaklıklar kurulması sürecine geçişin sağlanmasıdır.

Türkiye ve Avrasya arasında neredeyse her sektörde ihracat ve ithalatın yanı sıra ortak üretim gibi çok geniş yelpazede ikili işbirliği imkânlarını geliştirmek mümkündür. Bu noktada hükümetimiz, ülkelerimiz sanayicileri ve işadamları arasında diyalog zenginliğini artırmanın, yeni iş potansiyellerini belirleyerek iş imkanlarını geliştirmenin, kamu ve özel sektör yakınlaşmasını sağlamanın gayreti içerisindedir. İnşallah bunda da muvaffak olacağız.

Dünyadaki gelişmeleri yakından takip eden **ülkemiz,** ekonomik ve siyasi **alanda** sağladığı başarılarla **yabancı** yatırımcılar için cazibe **merkezi** oldu